

Notitie nieuw beleidskader sociaal domein gemeente Doetinchem

*Inhoudelijke uitgangspunten en richtinggevende principes
voor het nieuwe beleidskader sociaal domein*

Inhoudelijke uitgangspunten voor het nieuwe beleidskader sociaal domein

Met deze set aan inhoudelijke uitgangspunten geeft u richting aan de uitwerking van het nieuwe beleidskader sociaal domein. Het is een eerste belangrijke stap richting het nieuwe beleid. Bij het opstellen van deze inhoudelijke uitgangspunten hebben we rekening gehouden met de resultaten uit het evaluatierapport, de opbrengsten van de informatieve raadsbijeenkomst van 2 februari 2023 en de coalitieagenda 2022-2026 'Samen groeien in kwaliteit'. Daarnaast hebben we gekeken naar ontwikkelingen op landelijk, regionaal en lokaal niveau. Zoals het Integraal Zorg Akkoord (IZA), het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en ontwikkelingen rondom de Hervormingsagenda Jeugd.

1. *We investeren in preventie als basis voor ons sociaal beleid*

Krachtig sociaal beleid begint bij preventie. We kiezen nadrukkelijk voor een stevige inzet op preventie en gezondheidsbevordering. De afgelopen jaren hebben we belangrijke stappen gezet op het gebied van preventie en gezondheid. We gaan voor een breed en integraal preventiebeleid. Soms gericht op alle inwoners en soms op specifieke groepen en/of wijken. We investeren in gezondheidsbevordering voor risicogroepen én een gezonde(re) samenleving in algemene zin.

Met gerichte maatregelen voor risicogroepen focussen we ons op factoren die van invloed zijn op gezondheid en welzijn. Zoals leefstijl, sociaaleconomische omstandigheden, de fysieke omgeving en (de toegang tot) activiteiten en voorzieningen. We willen extra aandacht geven aan preventie vóórdat een zorg- of ondersteuningsvraag bestaat. Voorkomen is immers beter dan genezen. En erger voorkomen is beter dan wachten tot het te laat is. Een krachtig preventiebeleid is dus van essentieel belang om de kanteling van zorg naar gezondheid te realiseren. Hiermee dragen we bij aan uitstel en voorkomen van behoefte aan zorg en ondersteuning.

Naast onze inzet op risicogroepen werken we ook aan een gezonde(re) samenleving in algemene zin. Daarvoor leggen we nadrukkelijk de verbinding met sport, cultuur, onderwijs en participatie. Hiermee leggen we stevige basis voor een gezond en vitaal Doetinchem.

2. *We zetten in op normaliseren en een sterke sociale basis*

Uiteraard moeten zorg en ondersteuning beschikbaar zijn voor inwoners die dat nodig hebben. Maar niet iedere hulpvraag is een zorg- of ondersteuningsvraag. We zien een trend dat steeds sneller een beroep wordt gedaan op professionele zorg en ondersteuning. We kiezen ervoor om het gewone leven centraal te stellen. Ook als het even tegenzit. Het liefst met zo min mogelijk medicijnen en etiketten. Wij kiezen als vertrekpunt dat een hulpvraag niet altijd een probleem is waar een zorg- of ondersteuningstraject bij hoort. Veel dingen die we meemaken horen bij het normale leven.

Wij kiezen ervoor om zelf- en samenredzaamheid centraal te stellen. We gaan uit van wat iemand kan in plaats van iemands beperking. We sturen op de beweging van zorg en ondersteuning naar versterking van de sociale basis. Als we het over de sociale basis hebben bedoelen we de inwoners zelf, hun netwerken en de meer formele, georganiseerde sociale basisvoorzieningen. De sociale basis is zichtbaar en laagdrempelig. Iedereen kan er gebruik van maken. Door te investeren in voorzieningen die dichtbij huis en laagdrempelig toegankelijk zijn voor inwoners bouwen we aan een sterke sociale basis. In de sociale basis zoeken we naar collectieve oplossingen voor individuele hulpvragen. Een sociale basis waarin zelf- en samenredzaamheid centraal staat.

3. *We gaan uit van een veerkrachtige, inclusieve samenleving waarin iedereen naar vermogen kan opgroeien en ontwikkelen*

Wij vinden het belangrijk dat onze inwoners zich thuis en eigen voelen in onze wijken en dorpen. In een sociale en veerkrachtige samenleving waarin we voor elkaar klaar staan en naar elkaar omkijken. We gaan actief beleid voeren gericht op het benutten van talenten en het versterken van gelijke kansen.

Wij staan voor een Doetinchemse samenleving waarin iedereen een waardevolle bijdrage levert. Door het vormgeven van een stimulerende omgeving willen we talenten maximaal benutten. Zodat iedereen zich kan ontplooien tot de beste versie van zichzelf. Voor ons staat voorop dat iedereen naar vermogen duurzaam een bijdrage levert (van meedoen tot betaald werk). In een zo regulier mogelijke omgeving, waarbij ontwikkeling centraal staat.

4. *We bieden inwoners in kwetsbare situaties passende ondersteuning vanuit de menselijke maat*

Bestaanszekerheid is de basis. Daarvoor moeten de basisvoorwaarden op orde zijn. De zekerheid van voldoende en voorspelbaar inkomen, de zekerheid van werk en van mee kunnen doen in de samenleving. Maar ook de zekerheid van een dak boven je hoofd in een geschikte en betaalbare woning. Onze inzet is gericht op het herstellen en versterken van bestaanszekerheid.

De menselijke maat, persoonlijke aandacht en maatwerk staan voorop bij het bieden van zorg en ondersteuning aan onze inwoners. Er zijn mensen die een steuntje in de rug nodig hebben om te kunnen meedoen in onze samenleving. Dan stellen wij de leefomgeving van de inwoner centraal en kijken wat iemand écht nodig heeft. En we doen wat nodig is.

Richtinggevende principes voor het nieuwe beleidskader sociaal domein

In het verlengde van de inhoudelijke uitgangspunten is het ook wenselijk uitspraken te doen over de randvoorwaarden waarbinnen we de uitwerking vormgeven. Deze set aan richtinggevende principes zijn als het ware de bouwstenen op basis waarvan we de inhoudelijke uitwerking vormgeven.

1. Een integraal beleidskader voor het gehele sociaal domein

Het sociaal domein is breder dan alleen de Wmo, Jeugdwet, Participatiewet. Het gaat bijvoorbeeld ook over onderwijs, sport, cultuur, bestaanszekerheid, leefbaarheid en veiligheid. En het sociaal domein staat niet op zichzelf, maar het staat in verbinding met het fysieke en economische domein. Wij kiezen voor een breed, integraal beleidskader voor het gehele sociaal domein. Waarin we niet de wet, de regeling of de voorziening centraal stellen. Maar waarin het perspectief en de leefwereld van de inwoner centraal staan.

Het nieuwe beleidskader vormt als het ware de overkoepelende paraplu waarop we in Doetinchem de uitvoering in het sociaal domein baseren. De komende periode formuleren we sociale opgaven op basis waarvan uitvoering geven aan ons beleid. Aan de hand van deze sociale opgaven leggen we de verbindingen tussen de verschillende beleidsvelden zodat we ook daadwerkelijk integraliteit realiseren.

2. We bouwen voort op een sterk fundament en bevorderen de samenwerking met en tussen onze verbonden partijen en samenwerkingspartners.

De afgelopen jaren hebben we veel werk verzet met en bij onze verbonden partijen. We hebben de basis op orde. Het is nu tijd om de volgende stappen te zetten. Samen verder vooruit! Als vertrekpunt gaan we uit van het bestaande fundament en de bestaande infrastructuur van verbonden partijen en samenwerkingspartners. De focus in de volgende fase richt zich op samenwerking en integraliteit. Binnen de verschillende verbonden partijen en samenwerkingspartners. Maar vooral ook tussen de organisaties onderling.

We werken van 'buiten naar binnen'. Dat betekent dat we ons laten voeden door de ervaringen uit de praktijk. De organisaties in de uitvoering zijn immers onze ogen en oren in de praktijk. Waar mogelijk en passend werken we toe naar meerjarige afspraken. Waarbij we vanuit vertrouwen en partnerschap gezamenlijk werken aan onze sociale opgaven.

3. Grote rol voor innovatie, data en monitoring bij de beleidsvorming

We hebben afgelopen jaren mooie stappen gezet rondom innovatie, data en monitoring. De focus lag vooral op de geïndiceerde-/maatwerkvoorzieningen. Komende periode willen we de stap zetten door ook het voorliggend veld - de sociale basis - beter in beeld te krijgen. We doen steeds vaker aan datagedreven werken. Maar het is ook nog vaak 'ad hoc'. We willen toewerken naar meer 'live' inzicht in data. Data en monitoring krijgt daarmee een nog grotere rol bij de beleidsvorming.

We staan niet stil en we anticiperen op de toekomst. We durven voorop te lopen met vernieuwende en innovatieve aanpakken. We gaan extra inzetten op technologie en innovatie.

4. Ruimte voor inhoudelijk en financieel ontschotten binnen de beschikbare budgetten

De verschillende wetten en regelingen werpen vaak schotten op die in de weg staan aan een integrale dienstverlening voor inwoners. We hebben de afgelopen jaren stappen gezet, maar we ervaren nog altijd veel schotten. Ontschotten en een integraal werken is wenselijk én noodzakelijk om daadwerkelijk een integrale dienstverlening te realiseren. Als we schotten kunnen neerhalen, dan moeten we dat doen.

Als we het hebben over ontschotten en integraal werken bedoelen we dat niet alleen binnen het sociaal domein. Maar ook met andere wetten en domeinen. Denk aan de samenwerking met het zorg- en medisch domein. Of de samenwerking met het fysieke domein voor het creëren aan een gezonde en aantrekkelijke buitenruimte.

Om ontschotten en integraal werken te realiseren kan het wenselijk zijn om ook financieel te ontschotten. Bijvoorbeeld door met één budget te werken in plaats van verschillende potjes voor verschillende vormen van zorg en ondersteuning. Als uitgangspunt hanteren we dat we binnen de beschikbare budgetten blijven. Tekorten en overschotten binnen het sociaal domein vangen we binnen het programma op (programma Sociale en sterke samenleving).